
DE PROFEET VAN VORSTENBOSCH, RUTH JAN TONIES.

Hier op de Brakken, de kanten van de Bedafse Bergen uit, die ik in de verte met hun begroeide toppen tegende horizon zie klimmen, hier op het Lendersgat heeft hij toch, 'n honderd en negentig jaar geleden, geleefd.

Omtrent 1806... Lodewijk Napoleon, de broer van de Franse keizer, was toen koning van Holland en op 'ne dag zou hij, op doorreis, ook even Uden aandoen. En die van Uden, dat begrijpt ge, die sloegen aan het versieren. Er was geen straat, of het stak vol bloemen en vlaggen.

Maar Ruth Jan Tonies zei, toen hij des morgens uit de kerk kwam: "Het is allemaal moeite voor niks. De koning komt niet in Ujen."

Daar werd natuurlijk heel hard om gelachen. Maar de lachers kregen ongelijk: koning Lodewijk Napoleon ging via Vorstenbosch naar Nistelrode en daar stonden het gemeentebestuur en pastoor Schey zaliger klaar om hem te verwelkomen. Maar in Uden kwam hij niet. Vanaf die tijd zeiden ze in Vorstenbosch: die Ruth Jan Tonies van Doorn schouwt in de toekomst. Hij heeft de gave der voorspelling. En ik herinner me opeens die profetie van Ruth Jan Tonies: "Als ik zal sterven zal men mij niet door de voordeur uitdragen, maar door mijn stalletje, achter het huis."

Ruth was toen nog zo gezond als 'n vis. Maar die van Vorstenbosch zeiden: dat moeten we goed onthouden. Maar toen profeet Ruth voorspelde: "En met een wit paard brengen ze mij naar het kerkhof..." toen waren er toch nog genoeg, die hunne lach niet konden houden. Ha, ha, grinnikten die, een wit paard, dat vindt ge nergens, ha, ha, ha. Maar die lachers kregen weer ongelijk. Toen Ruth Jan Tonies in de Heer was ontslapen en alles voor de uitvaart reeds geregeld was, waaide er 's morgens vóór zijn begrafenis tijdens 'n hevig onweer een zware linde om en viel op zijn huisje. En zo moest Ruth door zijn stalletje achter het huis worden uitgedragen. Hij had 't weer aan 't goeje eind, zeiden die van Vorstenbosch. En dat witte paard dan, vroegen de lachers.

Dat witte paard kwam ook. Na de onweersbui kwam de boer, wiens paard Ruth Jan Tonies naar zijn laatste rustplaats zou brengen, vertellen, dat z'ne vos 'n ontwrichte voet had opgelopen. De andere boeren konden hun paard niet missen. Ieder was druk bezig om de ontwortelde bomen weg te slepen. En in het achterhuis stond Ruth te wachten op zijn witte paard, dat nog maar net op tijd voor de uitvaardiens uit Veghel arriveerde.

Waarachtig, zeiden nu ook de lachers, die Ruth was 'n profeet.

Boven alles uit ziet ge de parmantige, sierlijke torenspits, die juist in de richting staat van Ruth Jan Tonies' voorspellende geest: "In Vorstenbosch zullen ze 'n kerk bouwen met de toren in 'n bepaalde richting." En die kerk kwam er. "Maar, profeteerde Ruth, dan zal men een nieuwe bouwen, eer de eerste verbruikt zal zijn met de toren precies de andere kant op."

"Dan zal er bloed vloeien in het blanke bergzand. In het Lendersgat."

"In het Lendersgat zal de strijd gestreden worden. En als de tijd er is, zal er een smid wonen met één

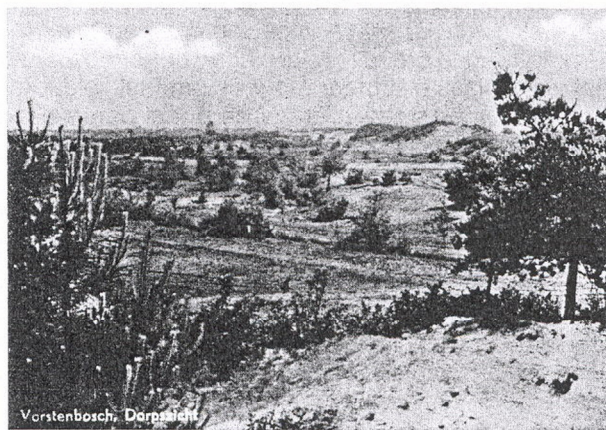
oog, en die smid zal het paard beslaan van een verstoten of onttroonde koning van Engeland. En als de koning ijlings zal zijn weggereden, dan zal wie het langst naar zijn schoenen zal zoeken, het slechtste af zijn..."

Hij woont er...

Wie bedoelde?

De smid natuurlijk... Dieë smid. Ik heb hem eens gesproken. Hij is niet van dees kanten, hij komt van Balgoy. Hij moet hier al jaren wonen. Dat eenvoudige, simpele boerke... Honderd en negentig jaar geleden zag hij langs de Brakken dieë smid al naar Vorstenbosch komen.

Die eeuwenoude linde aan de overkant, die voor het huis van Hendrik Donkers staat. "Daar ligt 'ne schat onder. Ruth Jan Tonies moet 't gezegd hebben, en er mag niet gegraven worden. De linde is zogezegd 'n natuurrmonument. Daor waakt Landschapschoon over!"

Woonplaats van de profeet in de Vorstenbossche bergen.